

ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΜΑΖΟΝΙΟΥ ΣΕ ΠΑΡΑΓΩΓΟ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ

✘ Το «καμπανάκι» του κινδύνου έχει ακουστεί εδώ και πολλά χρόνια για την περιοχή του Αμαζονίου στη Λατινική Αμερική.

Τώρα μία νέα έρευνα αποδεικνύει πως η μεγαλύτερη δασική έκταση του κόσμου και γνωστή ως ο «πνεύμονας του πλανήτη» αρχίζει να μεταμορφώνεται, από απορροφητή διοξειδίου του άνθρακα σε παραγωγό του.

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήθηκε από κυβερνητικούς και περιβαλλοντικούς φορείς, ΜΚΟ και πανεπιστήμια, στα πλαίσια του προγράμματος LBA για τον Αμαζόνιο [1], η περιοχή σταδιακά αρχίζει να παράγει περισσότερο διοξείδιο του άνθρακα από το αντίστοιχο που είναι σε θέση να απορροφήσει.

Ο ανθρώπινος παράγοντας μοιάζει, σύμφωνα με τους ερευνητές, ως ο αποκλειστικός υπεύθυνος για αυτή την μετατροπή.

Η αποψίλωση τεράστιων εκτάσεων, οι πυρκαγιές και η κλιματική αλλαγή είναι οι τρεις σημαντικότεροι παράγοντες που ευθύνονται για αυτή τη μεταβολή που παρατηρείται στην λεκάνη του σημαντικότερου από περιβαλλοντικής πλευράς ποταμού του πλανήτη.

Η έρευνα διαπιστώνει σημαντικές αλλαγές στον κύκλο των υδάτων και ενέργειας στην περιοχή, καθώς και σημαντική μείωση στο διοξείδιο του άνθρακα που η περιοχή είναι πλέον σε θέση να απορροφήσει.

Διαπιστώνονται επίσης σοβαρές αλλαγές στη ροή του Αμαζονίου και τους παραποταμούς του, ιζηματογενέσεις και παρατεινόμενες εποχές ξηρασίας, ιδίως στην νότια και ανατολική πλευρά του ποταμού. Η αυξανόμενη ξηρασία ίσως αποδειχτεί καταστροφική για πολλές περιοχές της λεκάνης του ποταμού, η οποία έχει διαπιστωθεί πως είναι ιδιαίτερα ευάλωτη στις κλιματικές

διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται από έτος σε έτος.

Η λεκάνη του Αμαζονίου και οι δασικές της εκτάσεις εκτείνονται σε μία τεράστια έκταση που καταλαμβάνει το 40% ολόκληρης της Λατινικής Αμερικής και πλησιάζει σε μέγεθος την Αυστραλία.

Καθώς η ζούγκλα του Αμαζονίου είναι υπεύθυνη για την δημιουργία του 20% των υδάτων του πλανήτη ετησίως και την «αποθήκευση» διοξειδίου του άνθρακα σε ποσοστό που υπερβαίνει το 10% παγκοσμίως, η μεταλλαγή αυτή της περιοχής από απορροφητή άνθρακα σε παραγωγό, είναι από μόνη της ικανή να επιταχύνει την παγκόσμια υπερθέρμανση.

Οι εμπρησμοί στην περιοχή οι οποίοι αποψιλώνουν τεράστιες δασικές εκτάσεις έχουν γίνει πολύ συχνό φαινόμενο, την στιγμή που στα χιλιάδες χρόνια ύπαρξής της, το φαινόμενο αντίστοιχων καταστροφικών πυρκαγιών λάμβανε χώρα μόνο μετά από μεσολάβηση αιώνων.

Σύμφωνα με αρκετές έρευνες η αποψίλωση της ζούγκλας του Αμαζονίου είναι υπεύθυνη σε ποσοστό που φτάνει και το 20% των συνολικών εκπομπών ρύπων του διοξειδίου του άνθρακα παγκοσμίως, τη στιγμή που ο ετήσιος μέσος όρος αποψίλωσης τις τέσσερις τελευταίες δεκαετίες ισούται με μία περιοχή ίσης έκτασης με χώρες όπως η Σλοβενία.[2]

Η μείωση των αποψιλώσεων για εκμετάλλευση γης τα τελευταία έτη (από 28.000 τ.χλμ το 2004 σε 7.000 τ.χλμ το 2010), δεν συνοδεύτηκε όμως και από αντίστοιχη μείωση των περιπτώσεων πυρκαγιών εμπρησμών.

Σύμφωνα με τον Έρικ Ντέιβιντσον του Woods Hole Research Center (WHRC), εκ των οργανώσεων που συμμετείχαν στην έρευνα, το αν θα συμβούν μεγάλες αλλαγές, παρόμοιες με αυτές που έχουν παρατηρηθεί κυρίως στα νότια και ανατολικά της περιοχής, «θα εξαρτηθεί από την αλληλεπίδραση μεταξύ των αποφάσεων για τη διαχείριση και τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής κατά την διάρκεια των επόμενων ετών και δεκαετιών». Πάντως ούτε η νέα κυβέρνηση της Ντίλμα Ρούσσεφ στη Βραζιλία, ούτε οι νεοφιλελεύθερες πρακτικές της κυβέρνησης του Άλαν Γκαρσία στο

Περού φαίνεται να λαμβάνουν σοβαρά παρόμοιες προειδοποιήσεις και έρευνες.

Αναφορές:

[1] Περισσότερα για το πρόγραμμα LBA στην επίσημη ιστοσελίδα του

[2] Αμαζόνιος: Περιβαλλοντική καταστροφή χωρίς τα αναμενόμενα κέρδη, Σόλων, 15 Ιουνίου 2009

Πηγές: Clickgreen.org.uk, Natural Science Journal, LBA

Άρης Καπαράκης

Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων

aris@solon.org.gr

20 Ιανουαρίου 2012

Φωτό: wikipedia